UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Roberto Bellarmini Politani, Societatis Iesu, S. R. E. Cardinalis, Institutiones linguæ Hebraîcæ

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

[Genf], 1619

Tabvlæ Dvæ, Omnem Difficvltatem, Qvæ, Tvm Ex Pvnctorvm Vocalivm Hebraicarvm Mvtatione, Tvm Adfixorvm adnexione, Provenit, Breviter Et Perspicve monstrantes: concinnatæ à Iohanne Gasbaro Myricæ o ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-69647

Visual Library

TABVLÆ DVÆ,

OMNEM DIFFICVLTATEM, QVAE, TVM EX PVNCTORVM VOCALIVM HEBRAICARVM MVTATIONE, TVM ADFIXORVM ADNEXIONE, PROVENIT, BREVITER ET PERSPICVE monstrantes: concinnatæ à IOHANNE GASBARO MYRICAEO Franco.

PRIMA

ALLEVATIONES SEV PVNCTORVM VOCALIVM MVTATIONES apud Hebræos complectens.

Vau Conuersivum quod additur vel

Futuro: Vocalemque vltimam longam mutat in breuẽ videlicet Tseri in Segol: Schurec & Cholem in Chatephkamez: idq; propter accentum, quem etiam in penultimam retrahit, vt יְבָרֵךְ benedicet וַיְבָרֶךְ & benedixit יָקוּם surget & וַיָּקָם & surrexit: תִּפְקֹד visitabis וַתִּפְקֹד & visitasti. Manente verò accentu, ut plerumque fit in pausa maiore, nihil mutatur, ut וַיָּנָס & fugit. *Natura* huius Vau est, unde quoque nomen accepit, ut *mutet* Futuri *significationem* in Præteriti, & *punctatur* cum Patach sequente daghes, nî literæ יתן habeant Scheua, tunc enim daghes excidit. Iunctum cum prima singulari habet kamez, ut וָאֶבְנֶה & ædificaui.

Præterito: Hic quidem nulla punctorum mutatio intercedit, sed *Mutat* tantummodo significationem Præteriti in Futuri, nisi aliud præcesserit Præteritum, tunc enim solum copulat, & punctatur regulariter cum Scheua, aut mutat illud iuxta communem eius doctrinam, ut: וְדָשַׁן & pinguefactus est, וְדָשַׁן & expauescet, וּשְׁמַרְתֶּם & custodietis, וַעֲבַדְתֶּם & seruietis. וְשָׁב & reuertatur, וָמֵתוּ & morientur.

Accentus & Paragogen.

Kamez

Enultimum in Scheua: & si aliud adsit Scheua, vel in Chirie: vt דָּבָר verbum דְּבַר־דָּוִד verbũ Dauidis דְּבָרִים verba דִּבְרֵיכֶם verba vestra. סַבְּבוּנִי circumdedit סַבְּבוּנִי circumdederunt me: vel in Patach, sub gutturis consona, ut: חַכְמִיכֶם sapientes vestri. * Excipe. 1, Si Scheua intercedit *mobile* manet, יָקְדוּ â יָקַד. 2. *Syllabam Heamanticam*, præpositam nominibus defectiuis, מָגֵן clypeus מָגִנִּים clypei. 3. *Infinitum Niphal* הִפָּקֵד visitari הִפָּקְדְכֶם visitari vestrũ. 4. *Femineas terminationes* in ת, ות, גָּלוּת captiuitas גָּלוּתֵנוּ captiuitas nostra. 5. *Gentilia* שָׁאוּלִי Saulites. 6. *Multa nomina* ex quiesc. orta רָעָתוֹ malum ejus à רָעַע.

Vltimum in *Regimine* & *adfixis gravibus* in Patach: ut דְּבַר־יְהוָה verbum Domini דְּבַרְכֶם verbum vestrorum. In *flexione generis* & *numeri*: ut & in *reliquis adfixis* immutatum manet, ut: רָשָׁע malus, רְשָׁעִים mala רְשָׁעִים mali, דְּבָרוֹ verbum ejus. &c.

Tseri

Penultimum regulariter in Scheua, sicut kamez, vt לִבִּי לֵבָב cor meum. Excipe pauca מֵעַיִם viscera. &c. In forma ־ֶ mutatur in Chiric, vt סֵפֶר liber סִפְרוֹ liber eius. Et si prima sit gutturis, in Segol, חֵלֶק pars חֶלְקוֹ pars ejus.

Vltimum

Manet: in Formis ־ֶ & ־ֵ, vt זָקֵן senex זְקֵנִים senes, פְּאֵר decor פְּאָרִים. In *regimine*, & cum *adfixis gravibus*, transit in Scheua: זְקֵנֵי זְקֵנֶיכֶם.

Mutatur, in forma ־ֵ in *Scheua*, quod ante aliud transit in Segol, vt: עֵזְרוֹ auxilium עֶזְרָה. עֵזְרִי. עֶזְרֵי עֶזְרֵי auxilium tuum. In *regimine* tamen *singulari manet* עֵזְרֵי־ אֶבְיוֹנִים adjutor inopum. Sic *monosyllaba* partim seruant, ut: אֵלִי Deus אֱלֹהַי Deus meus, &c. Partim mutant in Chiric sequente daghes: ut: עֵת tẽpus עִתִּי tempus meum. A גֵּו est גַּוֵּךְ tergum tuum. In בֵּן & שֵׁם mutatur in Scheua, quod sequente alio Scheua transit in Chiric, vt: שֵׁם nomen meum שִׁמְךָ nomen tuum.

בְּרִבְּךָ: h. e. propter סְמוּךְ regimen, vbi vox sequens Latinè redditur casu patrio. רִבּוּי numerum plurale m. נְטִיָּה genus Femineũ. Adfixa. Et quidem

Segol

Penultimum in Chirec, ut בֶּגֶד, בִּגְדוֹ vestis eius, vel in patach, cum videlicet 1. vel 2. Radicis est vna ex literis אהחער, ut אֶבֶן lapis אַבְנוֹ lapis eius, דֶּרֶךְ via דַּרְכּוֹ via eius: & sic pauca alia דֶּלֶת ianua דַּלְתּוֹ ianua eius נֶפֶשׁ vitis כַּסְפּוֹ argentum נֶפֶשׁ anima &c. Eodẽ modo מוֹלֶדֶת natiuitas מוֹלַדְתְּךָ natiuitas tua מַמְלָכוֹת regnum מַמְלַכְתּוֹ regnum eius. In Forma ־ֶ Segol manet, ut אֶצְבַּע digitus אֶצְבָּעוֹ digitum suum. A נֶגֶד est נֶגְדִּי coram me.

Vltimum, cum adfixis in Scheua, ut סֵפֶר liber סִפְרִי liber meus. In flexione *numeri* transit in kamez, ut סִפְרִים libri סִפְרֵיכֶם libri vestri, בִּגְדֵי אַהֲרֹן vestes Aaronis. In reliquis manet סִפְרְךָ libri tui. In forma ־ֶה abjicitur, ut שֹׂרֵה ager שֹׂרֵהוּ ager illius שָׂדֶה ager tuus, שָׂדִי ager meus. Ante affixum tamen ־ָה manet מַרְאֶה aspectus ejus. A שֶׂה est שֵׂה pecus ejus שֵׂיהוּ pecus suum. A פֶּה fit פִּי os meum פִּיךָ os tuum פִּיהוּ & פִּיו os eius.

Cholē

Penultimum, sequente Segol vel Patach in *regimine* plurali, *Flexione numeri & generis cumque affixis* in kamez chatuph vel Kibbuz: In *regimine Singulari* manet, ut אֹזֶן auris, אָזְנֵי־ תָּעָם aures populi אָזְנֵיכֶם aures אָזְנוֹ auris ejus, קֹדֶשׁ־ קָדָשִׁים sanctitas sanctitatum מַשְׂכֻּרְתִּי merces מַשְׂכֻּרְתִּי merces mea. Sic in quiescen. Lamed jod חֹלִי dolor חֳלָיִים dolores שְׁחֹרֶת mũdus שְׁחֹרֶת munda, ubi sub ע poal est ־ pro Scheua simplici. Excipe גֻּלְגֹּלֶת cranium גֻּלְגָּלְתּוֹ cranium ejus. Kamez sequente manet immutatum אוֹצָר thesaurus אוֹצָרוֹ thesaurus ejus.

Vltimum, manet, exceptis paucis ex verbis mediam duplicantibus deriuatis טוֹב bonum טוּב robur טוּבוֹ robur ejus, סוֹד tabernaculum סֹדִי &c. Quo pertinent כֹּל omnis חֹק statutum עֹל jugum, חֹם perfectio.

Pataeh

Penultimum, sequente Chiric contrahitur cum eodem in Tseri, ut בַּיִת domus. Excipe שִׁיחוּ שִׂיחַ vepris ejus.

Vltimum, in Scheua, ut, יֶשַׁע salus יִשְׁעוֹ salus ejus, נַעַר puer נַעֲרִי puer meus, נַעֲרֵי הַנָּבִיא pueri Prophetæ. In *regimine* Singulari *immutatum* manet נַעַר־ הַכֹּהֵן puer Sacerdotis. In *quibusdam defectiuis* in Chiric sequente Daghes, ut סָבִיב circuitus סְבִיבוֹ circuitus ejus. בַּת filia בִּתּוֹ filia ejus, &c.

CHiric Vltimum in forma פְּרִי *transponitur*, quod ita transpositum, aliquando etiam in Segol abit, unde deinceps jod fit mobile פִּרְיוֹ fructum suum, פִּרְיְךָ fructus tuus שִׁבְיָה captiuitas שִׁבְיָתָם captiuitas eius. Sic חֲצִי medietas חֲצִיוֹ medietas ejus, לְחִי maxilla לֶחְיוֹ maxilla ejus, ubi Scheua compositum ob gutturis litteram.

Accẽtquorũ alius

GRammaticus, distinguẽs, quem vulgo Pausæ voce signant, mutatque Scheua in kamez, Tseri, Cholem, Segol, ut בָּרְדוּ in Pausa בָּרָדוּ discesserunt, חָסְרוּ in Pausa חָסָרוּ defecerunt, יָשְׁבְנוּ habitauerunt in Pausa: יָשָׁבְנוּ דְּבָרְךָ verbum tuum דְּבָרֶךָ. Sæpè etiam Patach & Segol in ־ in maiori Pausa שָׂרַק sibilauit שָׂרָק. שָׁרָה præda שָׁרָה.

RHetoricus, qui Machaph vel Subunio dicitur, ac vocem præcedentem privat accẽtu Grammatico, mutatque vocalem longam in breuem, ut ־ָ, in ־ַ, in ־ֵ, Cholem longum in breue, ut pro עָל est ־עַל, pro אֵת est ־אֵת pro כֹּל est ־כָּל.

PAragogen, Vocalesque præcedentes siue longæ vel breues fuerint ferè in Scheua. Hic Chiric paruum quoq. mutatur, ut לַיְלָה nox נֶגְדּ coram נֶגְדָּה &c.

Alternæ seu mutatæ, Mutationes, seu Puncta Vocalia Hebraeorum, Tseli propter

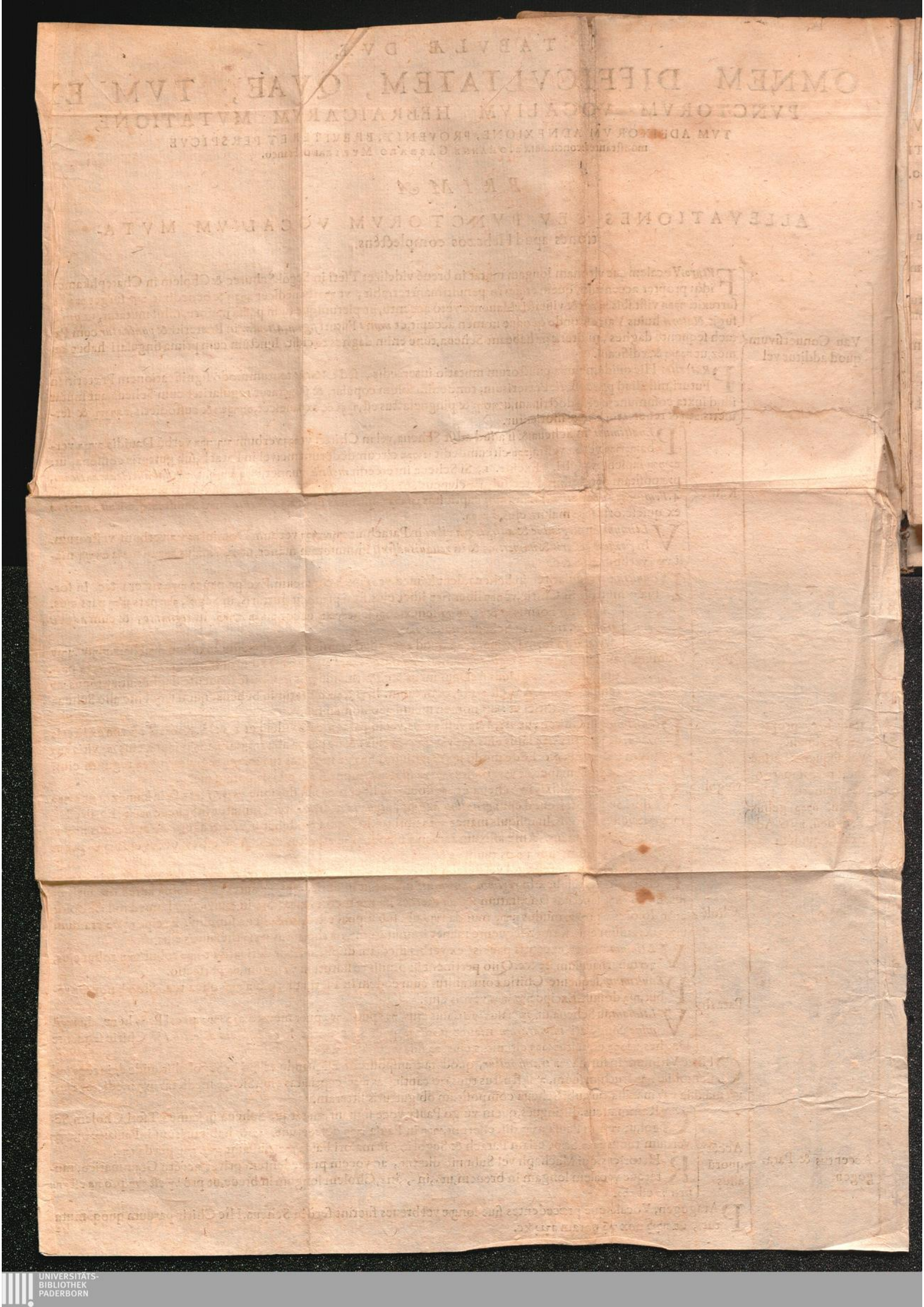

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

TABVLA SECVNDA.

MONSTRANS QVA RATIONE INTERCEDENTIBVS CERTIS PVNCTIS VOCALIBVS ADFIXA, CVM NOMINIBVS, TVM VERBIS PARTICVLISQVE INDECLINABILIBVS, RITE AC DECENTER ADIVNGANTVR.

AVCTORE IOH. GASP. MYRICAEO.

Nominibus

Singularibus, Ejus, suus, ־ meus, a.um, ego. ם eorum, ן earum. ה eius. Licèt ם & ן Femineis pluralibus etiam, ac eorum terminationem habentibus adfigantur.

Luralibus, יו ejus, suus. ־ mei, æ. a. orum, &c. meus, me. &c. יהָ ejus, יהֶם eorum יהֶן earum. Licèt הֶם & הֶן etiã deriuatis à quiescentibus adjungantur, Sic פִּרְיָם fructus eorum.

Trisque & quidem ita Singularibus, נוּ noster, a.um, ךָ vel ֶ in pausa, Tuus, a.um, i. &c. ךְ Fem. מוֹ eorum. כֶם : vester, a.um. &c. כֶן fem.

Pluralibus, ינוּ noster, a.um &c. יכֶם tuus, a.um, יכֶן fem. מוֹ eorum. כֶם vester, a.um. כֶן fem.

Nota. Si Femininis singularibus in ה desinentibus adduntur, mutatur ה in ת: si pluralibus, additur ־ iisdem punctis præcedẽtib

Verbis & quidem Tẽporis

Præteriti Personæ

3. Adfixa Singularia — Singularis Masc. — Adfixa Pluralia
- Singularia: הוּ eum. הּ eam. ךָ Te virum. ךְ te fem. נִי me.
- Pluralia: ם eos. ן eas. כֶם vos v. כֶן vos f. נוּ nos.

3. Adfixa singularia — Sing. Fem. — Adfixa Pluralia
- Singularia: הוֹ eum. תָהּ eam. תְךָ te v. תֵךְ te f. תַנִי me.
- Pluralia: תָם eos. תָן eas. תְכֶם vos v. תְכֶן vos f. תָנוּ nos.

3. Adfixa singularia — Plur. Com. — Adfixa Pluralia
- Singularia: וֹ eum. וָהּ eam. וְךָ te v. וֵךְ te f. וַנִי me.
- Pluralia: ם eos. ן eas. וְכֶם vos v. וְכֶן vos f. וָנוּ nos.

2. Adfixa singularia — Masc. Sing. — Adfixa Pluralia
- Singularia: תָּ eum. תָה eam. תַנִי me.
- Pluralia: תֶם eos. תֶן eas. תָנוּ nos.

2. Adfixa Singularia — Fem. Sing. — Adfixa Pluralia
- Singularia: תִּי eum. תִיהָ eam. תַנִי me.
- Pluralia: תִים eos. תִין eas. תִינִי nos.

2. Adfixa Singularia — Masc. & Fem. Plur. — Adfixa Pluralia
- Singularia: תּוֹ eum. תוֹהָ eam. תוֹנִי me.
- Pluralia: תוֹם eos. תוֹן eas. תוֹנוּ nos.

1. Adfixa Singularia — Sing. — Adfixa Pluralia
- Singularia: תִּי eum. תִיהָ eam. תִיךָ te v. תִיךְ te f.
- Pluralia: תִים eos. תִין eas. תִיכֶם vos v. תִיכֶן vos f.

1. Communis — Adfixa Singularia — Plur. — Adfixa Pluralia
- Singularia: נוֹ eum. נוֹהָ eam. נוֹךָ te v. נוֹךְ te f.
- Pluralia: נוֹם eos. נוֹן eas. נוֹכֶם vos v. נוֹכֶן vos f.

Præsentis

Adfixa Singularia — Masculi. — Adfixa Pluralia
- Singularia: הוּ eum. הּ eam. ךָ te v. ךְ f. נִי me.
- Pluralia: ם eos. ן eas. כֶם vos v. כֶן vos f. נוּ nos.

F. Forma פִּקְרֵת adfixa nulla capit. פִּקְרֵת eodem modo adsumit, ut masculinum.

Adfixa Singularia — Masculi. — Adfixa Pluralia
- Singularia: וֹ eum. הָ eam. יךָ te v. יךְ te f. נִי me.
- Pluralia: יהֶם eos. יהֶן eas. יכֶם vos v. יכֶן vos f. נוּ nos.

Feminea forma hic sequitur masculinam ut תִּיו &c.

Paul eodem modo ut Præsens, eademq; recipit adfixa, ut פָּקוּדוֹ &c.

Infin.

Adfixa Singularia
- Singularia: הוּ eum. הּ eam. ךָ te v. ךְ te f. נִי me.
- Pluralia: ם eos. ן eas. כֶם vos v. כֶן vos f. נוּ nos.

Futuro primo, quod & Imperativus vocatur, eadem junguntur adfixa quæ Infinito: exceptis adfixis personæ secundæ. ם hic habet Tseri. Terminatio פָּקֹר mutat ־ in ־ֵי פָּקְרֵי Fem. simpliciter adduntur, neque quidquam mutatur; ut & in פָּקְרוּ nulla fit mutatio. פְּקוֹרֵנָה regit pronomina separata.

Futuri.

Adfixa Singularia — Singularis — Adfixa Pluralia
- Singularia: הוּ eum. הּ eam. ךָ te v. ךְ te f. נִי me.
- Pluralia: ם eos. ן eas. כֶם vos v. כֶן vos f. נוּ nos.

Adfixa Singularia — Pluralis — Adfixa Pluralia
- Singularia: וֹ eum. וָהּ eam. וְךָ te v. וֵךְ te f. וַנִי me.
- Pluralia: וֹם eos. וֹן eas. וְכֶם vos v. וְכֶן vos f. וָנוּ nos.

Particulis Indeclinabilibus.

Adverbiis, ac quidem octo tantũ, juxtaq; formã nom. mascul. Inseparabile unũ: reliqua separata.

Inseparabile ־ est, cum kamez כָּכֶם sicut-vos, כָּהֶם sicut-illi &c. Et cum מוֹ syllaba atq; adfixis gravibus Schewa, כְּמוֹתָם, כְּמוֹנוּ. Cum adfixis reliquis h. e. levibus kamez manet, כָּמוֹנִי sicut-ego, כָּמוֹךָ sicut-tu, כָּמוֹנוּ sicut-nos.

Separata q̃ & Ellipsin verb. subst. inducunt

- אַיֵּה ubi, & הִנֵּה ecce, ה cum præcedente vocali abjiciunt, אַיֶּכָּה ubi-ille, אַיֶּכָּה ubi-ea, הִנְּךָ ecce-tu.
- אֵין non, אֵינֶנִּי & אֵינֶנִּי non-ego, אֵינָם & אֵינָמוֹ non-illi.
- עוֹד adhuc, עוֹדֶנּוּ adhuc nos, עוֹדֶנִּי adhuc-ego, עוֹדָם adhuc-ipsi.
- מוּל è-regione, מִמּוּלִי è-regione-mea.
- לְבַד solummodo, לְבַדִּי solum-ego.
- אַשְׁרֵי bene, אַשְׁרֶיךָ bene-tibi.

Præpositionibus quæ cum eis tanquam suo cũ casu cõstruuntur:

אֵת cũ adfixis mutat Tseri in Chiric, sequente daghes in ת: אִתִּי me-cum, אִתְּךָ te-cum. Ante נוּ est kamez, אִתָּנוּ nobis-cum.

מִן ab, מִמֶּנִּי & מִמֶּנִּי à-me, מִמְּךָ à-te, מִמֶּנּוּ & מִמֶּנּוּ ab-eo, מֵהֶם & מֵהֶם ab-eis.

עִם cum, עִמִּי me-cum, עִמְּךָ te-cum. Ante נוּ est kamez, עִמָּנוּ nobis-cum.

נֶגֶד coram, נֶגְדִּי coram-me. לְמַעַן propter, לְמַעֲנִי propter-me. בַּעֲבוּר ide. בַּעֲבוּרְךָ propter-te. בְּעַד circum, בְּעַדִי circum-me, בְּעַדוֹ pro-illo. אֵצֶל apud, אֵצְלִי apud-me, בֵּין inter, בֵּינְךָ & בֵּינְךָ inter-te. בִּלְתִי præter-me &c.

Quinq; interponunt ־ quiescens ad formam nominum pluralium contractorum. אֶל ad-te, אֲלֵיהֶם ad-eos. עַל contra, עָלֶיךָ contra-te, עֲלֵיכֶן contra-vos. אַחֲרֵיהֶם post-eum, אַחֲרֵיכֶם post-vos. עַד, עֲדֵי ad-me, עָדֶיךָ ad-te, עֲדֵיכֶם ad-vos. לִפְנֵיהֶם, לִפְנֵי coram-illis. Et sic תַּחְתָּיו, תַּחַת pro-eo, תַּחְתֵּיהֶם pro-eis. Reperiq; tamen etiam תַּחְתֶּנָּה sub-me, תַּחְתֵּיהֶם pro-eis, תַּחְתֶּנָּה pro-ea &c.

Ex Typographeio Ioannis Tornæsij. *Anno* CIↃ. IↃCXLIX.
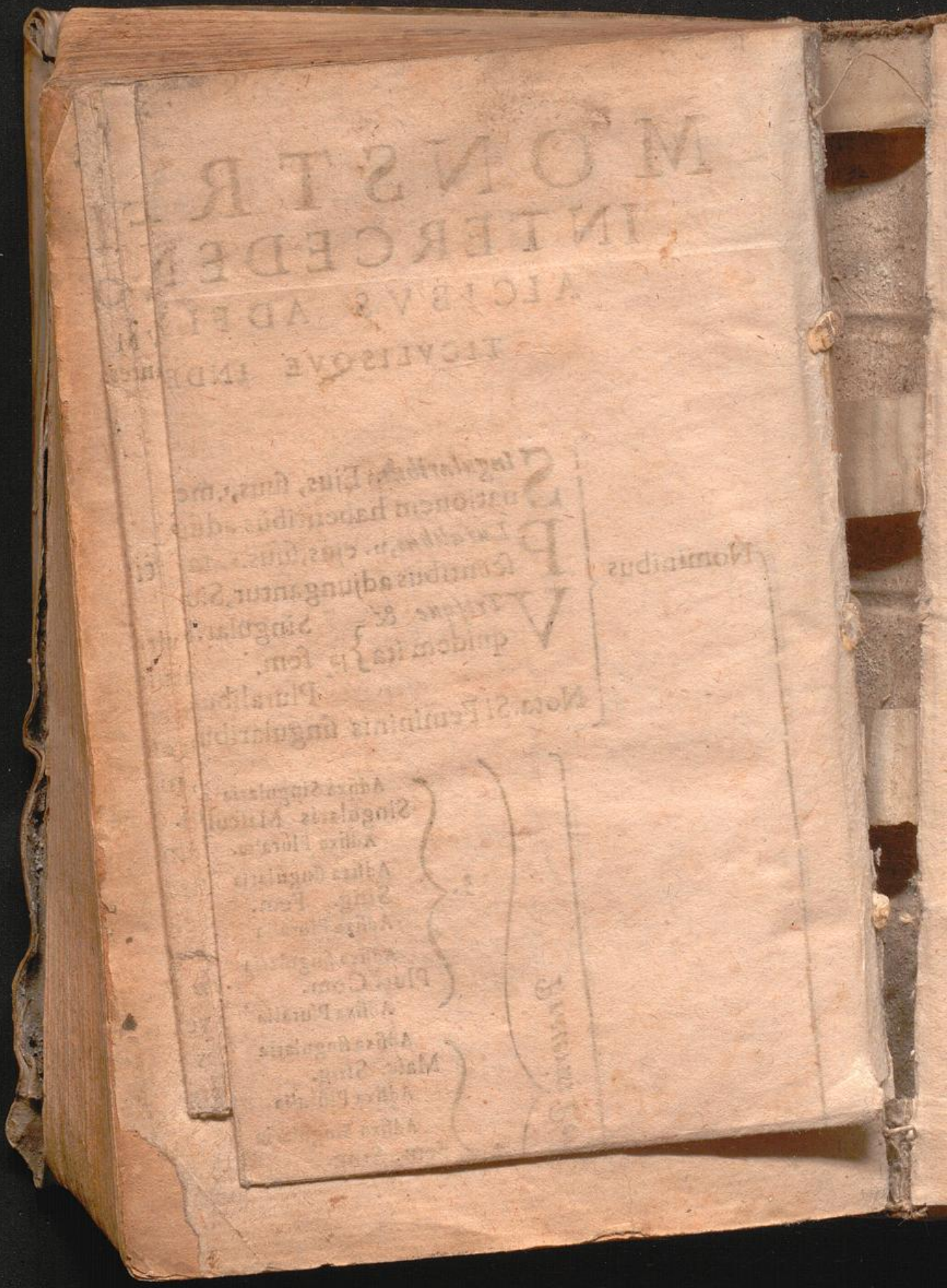
בניום Adfixa, interuenientibus certis punctis vocalibus adduntur